

og udvider den paagældende Videnskabs Indsigt paa sit Omraade. Det er daarlig Økonomi, om hver begynder forfra paa bar Bund. Dertil skulde i hvert Fald et Geni af hidtil ukendte Dimensioner, og jeg forestiller mig, at et saadant Geni vilde være klog nok til at begynde med en saa omfattende Læsning, som det var muligt og rimeligt. Men hertil kommer, at Forf.s Form efterhaanden er ved at udarte. Det er ikke blot det, at der ikke er nogen rød Traad gennem Bogen, ikke nogen tvingende Nødvendighed for Betragtningernes Følgeorden, ingen Resignation — alt skal med, uden Hensyn til dets Tilknytning til eller Værdi for det Spørgsmaal, der i det givne Øjeblik behandles. Selve Sætningerne er overfyldte, uplejede, ufærdige. Dette er selvfølgelig ikke blot en Lidelse for Læseren, der Gang paa Gang maa give op, fordi han i de knudrede Sætninger, med tilfældige og uvedkommende Indskud, overhovedet ikke kan finde Forf.s Mening. Men det er en stor Fare for den, der skriver. Dette er jo det skrevne Ords store Fortrin fremfor det talte, at man ved at forme og omforme sin Sætning paany og paany, til man tilsidst synes, at den dækker helt over, hvad man vil sige, uvilkaarligt tvinges til en forstærket Tankevirksomhed og Gennemarbejdning af sit Stof, og derved klarer for sig, hvad man behersker og hvad der endnu ikke fuldt ud er modnet for en. Men hvis Forf., i højere Grad end det kan have været Tilfældet, havde været fortrolig med det bedste i de senere Aars Arbejder om Emnet, vilde han heller ikke selv kunne have været tilfreds med sin Fremstilling, og Bogen vilde være blevet en anden og væsentlig dyberegaaende.

E. C.

MAX KJÆR HANSEN: **Danmark som Eksportland.** Erhvervspolitiske Betragtninger. 60 Sider. København 1923.

For en kraftigere Udnyttelse af de tilstedeværende Muligheder for dansk Eksport tager Forf. af foreliggende Bog energisk til Orde. Han mener, at Danmark med sin relativt gode økonomiske Stilling og støttet af den Offensivkraft, et Udvandringsoverskud kan give, har gode Betingelser for at føre en ekspansiv Eksportpolitik i moderne Forstand. Han opregner de forskellige Foranstaltninger, der kan iværksættes for at fremme Eksporten: Oprettelse af direkte Dampskibsruter, eventuelt med Statssubvention, Anlæg af Bankfilialer paa fremmede Pladser, Anbringelse af Kapital i Foretagender paa Steder, hvor man

og udvider den paagældende Videnskabs Indsigt paa sit Omraade. Det er daarlig Økonomi, om hver begynder forfra paa bar Bund. Dertil skulde i hvert Fald et Geni af hidtil ukendte Dimensioner, og jeg forestiller mig, at et saadant Geni vilde være klog nok til at begynde med en saa omfattende Læsning, som det var muligt og rimeligt. Men hertil kommer, at Forf.s Form efterhaanden er ved at udarte. Det er ikke blot det, at der ikke er nogen rød Traad gennem Bogen, ikke nogen tvingende Nødvendighed for Betragtningernes Følgeorden, ingen Resignation — alt skal med, uden Hensyn til dets Tilknytning til eller Værdi for det Spørgsmaal, der i det givne Øjeblik behandles. Selve Sætningerne er overfyldte, uplejede, ufærdige. Dette er selvfølgelig ikke blot en Lidelse for Læseren, der Gang paa Gang maa give op, fordi han i de knudrede Sætninger, med tilfældige og uvedkommende Indskud, overhovedet ikke kan finde Forf.s Mening. Men det er en stor Fare for den, der skriver. Dette er jo det skrevne Ords store Fortrin fremfor det talte, at man ved at forme og omforme sin Sætning paany og paany, til man tilsidst synes, at den dækker helt over, hvad man vil sige, uvilkaarligt tvinges til en forstærket Tankevirksomhed og Gennemarbejdning af sit Stof, og derved klarer for sig, hvad man behersker og hvad der endnu ikke fuldt ud er modnet for en. Men hvis Forf., i højere Grad end det kan have været Tilfældet, havde været fortrolig med det bedste i de senere Aars Arbejder om Emnet, vilde han heller ikke selv kunne have været tilfreds med sin Fremstilling, og Bogen vilde være blevet en anden og væsentlig dyberegaaende.

E. C.

MAX KJÆR HANSEN: **Danmark som Eksportland.** Erhvervspolitiske Betragtninger. 60 Sider. København 1923.

For en kraftigere Udnyttelse af de tilstedeværende Muligheder for dansk Eksport tager Forf. af foreliggende Bog energisk til Orde. Han mener, at Danmark med sin relativt gode økonomiske Stilling og støttet af den Offensivkraft, et Udvandringsoverskud kan give, har gode Betingelser for at føre en ekspansiv Eksportpolitik i moderne Forstand. Han opregner de forskellige Foranstaltninger, der kan iværksættes for at fremme Eksporten: Oprettelse af direkte Dampskibsruter, eventuelt med Statssubvention, Anlæg af Bankfilialer paa fremmede Pladser, Anbringelse af Kapital i Foretagender paa Steder, hvor man

ønsker at trænge ind paa Markedet, Organisation af Udvan-
dringen, saa Emigranterne kan udføre Pionerarbejde for Eks-
porten, Reklamering, Deltagelse i fremmede Udstillinger og
Afholdelse af særlige danske Udstillinger i Udlandet, Udsen-
delse af Prøve- og Konsignationslagre, Oprettelse af Handels-
kamre, gruppevis Organisation af Salgsrepræsentationen, Oplys-
ningsarbejde m. v.

I et afsluttende Kapitel om Staten og Eksporten kræver
Forf., at Danmark i sin Handelspolitik forlader de hidtil fulgte
Mestbegunstigelsesprincipper og gaar over til Systemet med
Præferencetoldsatser.

C. Fl. Steenstrup.

EDWIN CANNAN: *The paper pound of 1797—1821*. A reprint of
The Bullion Report. 49 + 71 Sider. P. S. King & Søn, Ltd., London 1919.
Pris 6 sh.

Som Indledning til Optrykket af den i Pengevæsenets og
Penge teoriens Historie skelsættende Bullion Report af 1810
har Prof. Cannan dels givet Baggrunden for de politiske og
økonomiske Begivenheder, der førte den engelske £ bort fra
Guldværdien, dels i en kritisk Kommentar hjulpet Læseren til
den fulde Nytte af Reporten. Der er ved dette fortjenstfulde
Arbejde givet den gamle Report nyt Liv, saaledes at Læseren
kan se, baade hvad der har blivende Gyldighed og hvad der
som tidsbestemt kun har historisk Interesse i dette usædvanlige
Aktstykke.

Den hele Bog afgiver en sjælden fornøjelig Læsning,
maaske især fordi man saa hyppigt genser sine egne Vinduer.
Dette gælder ikke blot f. Eks. en Meddelelse i Indledningen,
hvorefter Reporten blev Genstand for en hidsig Pressedebat,
før den naaede til Forhandling i Underhuset, og under denne
Debat blev endog Committe-Medlemmernes personlige Motiver
dragne i Tvivl. Den, der som Medlem af en Valutacentral-
bestyrelse i et andet Land 114 Aar senere har oplevet noget
lignende, føler en dyb Gensynsglæde. Men der er ogsaa i
Reporten Betragtninger over Prisniveauet og Valutakurserne,
der fører helt ind i Købekraftsparitets-Teorien, der er den evige
Diskussion mellem Centralbank-Ledelsen og den hos denne
laantagende Stat om Ansvarets Fordeling, der er alle Over-
vejelserne om den ugunstige Handelsbalances Betydning for
Foringelsen af Møntværdien, hvorunder Committeen hævder,
at „der ikke for nogen længere Tid kan være en særlig gun-
stig eller særlig ugunstig Handelsbalance“, men hvor det